

Piotr Kubów, Klemens Macewicz, Krzysztof Spychała, Sylwia Wuszkán

Stobrawa, gm. Popielów, woj.
opolskie. Stanowisko D

Informator Archeologiczny : badania 15, 312-313

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Założono trzy wykopy oznaczone symbolami I, II, III/80, z których I/80 wytyczono w zachodniej części majdanu, II/80 w narożu południowo-zachodnim w miejscu domniemanych dodatkowych urządzeń obronnych, natomiast III/80 przebiegał od południowej krawędzi majdanu poprzez fosę aż do jej przeciwległej krawędzi.

W wykopie I/80 odsłonięto relikw budynku mieszkalnego z piecem kopułowym. Budynek był wykonany najpewniej w konstrukcji szachulcowej, w którym konstrukcję nośną ścian stanowiły wiązania belkowe a przestrzeń między nimi wypełniała glina z domieszką składników organicznych. W obrębie budynku oprócz pieca znajdowały się paleniska z obstawą kamienną oraz piwnica przylegająca niemal do wewnętrznego lica wału.

Wykop II/80 ujawnił istnienie w obniżeniu południowo-zachodniego naroża fosy o szerokości ok. 8 m i pierwotnej głębokości 2,1 m. Przed fosą od strony zachodniej znajdowały się bliżej nieokreślone konstrukcje drewniane będące zapewne pozostałościami dodatkowych umocnień grodu.

W wykopie III/80, w jego południowej części na południowym brzegu fosy odkryto resztki wieży drewnianej założonej na planie kwadratu, flankującej dostępu do mostu przerzuconego w tym miejscu przez fosę. W północnej części wykopu, a więc na południowej krawędzi majdanu odsłonięto rozsypisko wału drewniano-kamienno-glinianego, który otaczał cały majdan. Podstawę wału o szerokości ok. 3 m stanowiła warstwa różnej wielkości kamieni ułożonych w zwarty bruk. Nad nimi zalegała warstwa gliny w stropie której wystąpiły resztki spalonych konstrukcji drewnianych w układzie poziomym. Może to sugerować istnienie konstrukcji przekładkowej wału. Jego wewnętrzne lico stanowiła oblicówka kamienna, będąca zapewne jednocześnie rodzajem ławy-ganku jakie spotykamy w ceglanych murach obronnych. Nie jest wykluczone, że na koronie tego wału-muru znajdowały się drewniane wieżyczki obronne.

Pozyskany materiał jest typowy dla średniowiecza. Na uwagę zasługuje duża ilość ułamków naczyń szklanych zalegających w obrębie budynku mieszkalnego oraz kościiany płonek do szachów.

Badania będą kontynuowane.

STOBRAWA, gm. Popielów
woj. opolskie
Stanowisko D

Biuro Dokumentacji Zabytków
w Opolu
Muzeum Piastów Śląskich
w Brzegu

Badania prowadzili: mgr mgr Piotr Kubów /autor sprawozdania/, Klemens Macewicz, Krzysztof Spychała, Sylwia Wuszkau, Finansowała Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Stobrawie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury lużyckiej z IV /? / - V okresu epoki-brązu i okresu halsztackiego.

Cmentarzysko odkryte zostało jesienią 1979 r. na terenie bazy Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Stobrawie, podczas prac ziemnych związanych z budową obiektu gospodarczego. Badania wykopaliskowe o ratowniczym charakterze zrealizowano w 1980 r.

Stanowisko usytuowane jest przy południowo-zachodnim krańcu wsi, na niewielkim wzniesieniu, w odległości około 350 m na północ od koryta rzeki Stobrawy, prawobrzeżnego dopływu Odry.

Podczas badań, którymi objęto obszar o powierzchni około 800 m², natrafiono na 81 grobów oraz na 3 płytkie jamy osadnicze o funkcji obecnie trudnej do ustalenia. Układ stratygraficzny warstw przypowierzchniowych przedstawiał się następująco: pod ziemią orną, sięgającą do głębokości około 0,30 m, zalegała warstwa podglebia /do około 0,90 m od poziomu współczesnego/; niżej stwierdzono calej.

Górne zarysy jam grobowych, przeważnie słabo czytelne, ukazywały się na głębokości od 25 do 35 cm, licząc od obecnej powierzchni użytkowania terenu. W rzucie poziomym jamy grobowe miały kształty zbliżone do owalu lub koła, zaś w przekroju pionowym do niecki. Większość grobów z cmentarzyska w Stobrawie wykazywała znaczny stopień zniszczenia głęboką orką oraz plantowaniem terenu - przeznaczonego pod zabudowę - przy pomocy sychacza. Dotyczy to zwłaszcza obiektów usytuowanych w południowo-wschodniej części stanowiska. Wydaje się, iż wszystkie groby były ciałopalne - popielnicowe. Wyposażenie w przystawki było zróżnicowane; przeważały groby, w których znajdowało się od kilku do kilkunastu naczyń. W grobie nr 20, w popielnicy - pośród szczątków spalonych kości ludzkich - znaleziono między innymi 34 ozdobne guzy brązowe różnej wielkości oraz bransoletę, również z brązu. W grobach halszackich stwierdzono obecność ceramiki malowanej oraz żelaznych noży.

Rozplanowanie jam grobowych w wykopie pozwala wysunąć tezę, że badaniami objęto tylko peryferyjną /południowo-zachodnią/ krawędź cmentarzyska. Główna jego część przypuszczalnie rozciąga się na terenach położonych na północ i północny wschód od wykopu, w stronę wsi. Warto wskazać na fakt, iż w okresie międzywojennym, w bezpośrednim sąsiedztwie obecnego cmentarza w Stobrawie, odkryty został grób kultury łużyckiej, datowany na lata od 800 do 600 p. n. e. Miejsce to oddalone jest około 350 m w kierunku północno-wschodnim od przebadanej części cmentarzyska.

Materiały oraz dokumentacja przechowywane są w Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.

Nie przewiduje się kontynuowania badań.

TELL ATRIB /EGIPT/
Kom Sidi Youssef

Polska Stacja Archeologii
Śródziemnomorskiej
w Kairze